

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Gulyás Zoltán ügyvéd által képviselt szám alatti lakos felperesnek a dr. Varga László ügyvéd által képviselt szám székhelyű alperes ellen szavatossági igény érvényesítése iránt a Kecskeméti Városi Bíróságon 20.P.23.185/2005. szám alatt indult, és a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 2.Pf.21.928/2010/6. számú ítéletével befejezett perében a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt az alperes részére 60.000 (Hatvanezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A 2005. január 20-án kelt adásvételi szerződés szerint a felperes 1.900.000 forintért megvásárolta az alperes jogelődjétől a ... Kft.-től a ... frsz-ú ... gépkocsit. A gépjármű vételárából a felperes az alperes jogelődje képviselőjének Sz. I.-nek 150.000 forint foglalat és 450.000 forint előleget, összesen 600.000 forintot átadott. A fennmaradó vételárat a felperes hitelből kívánta kiegyenlíteni. 2005. január 20-i dátummal aláírásra került egy adásvételi szerződés, miszerint az alperes jogelődje a ... Kft. 1.450.000 forintért a gépkocsit eladta az ... Kft.-nek, majd ugyanezzel a dátummal egy másik adásvételi szerződés, miszerint az ... Kft. 1.550.000 forintért adta el a járművet a felperesnek. Az ugyancsak 2005. január 20-án kelt „hitel- és opciós szerződés magánszemélyek és egyéni vállalkozók részére” elnevezésű okiratban a felperes adósként, az ... Kft. eladó (szállító)-ként, míg az ... Rt. hitelezőként került feltüntetésre. A szerződésben a felperes saját részét 310.000 forintban, míg a hitel teljes összegét 1.240.000 forintban határozták meg.

Miután a hitelező a hitel teljes összegét a felperes helyett átutalta az ... Kft. bankszámlájára, a felperes 2005. február 2-án hozta el a gépkocsit Budapestről. Az út során jelentkező hibák miatt az autót H. T. autószerelőhöz vitte, aki azon javításokat végzett. Mivel a hibát nem sikerült elhárítani, a felperes visszavitte a járművet az autószerelőhöz. A felperes 2005. február

22-én kelt levelében a gépkocsi hibái miatt először a kijavítási költségeit kívánta az alperes jogelődjével szemben érvényesíteni, majd 2005. május 3-án elállt az adásvételi szerződéstől. Az alperes jogelődje a felperes elállását nem fogadta el.

A felperes módosított keresetében összesen 5.827.914 forint és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. 1.900.000 forintot vételár, 639.519 forintot a gépjármű finanszírozásával összefüggésben felmerült kára megtérítése címén, 600.000 forintot a ... Kft-vel, míg 2.214.000 forintot a ... Kft-vel kötött szerződések megghiúsulása miatt elmaradt vagyoni előny címén, 269.010 forintot a gépjármű fenntartásával kapcsolatos súlyadó, illetve biztosítás, 205.385 forintot az autó meghibásodásával kapcsolatos alkatrészecskék ára és javítási munkák díja címén követelt.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a felperesnek nincs vele szemben keresetösségi joga, mivel a finanszírozás érdekében az ... Kft. a jogelődjétől megvásárolta a gépkocsit. A felperes az ... Kft-től szerezte meg a gépjármű tulajdonjogát, ezért a hibás teljesítésből eredő szavatossági igényét is vele szemben érvényesítheti. Vitatta a felperesnek az elállás kapcsán érvényesített követeléseit is.

Az elsőfokú bíróság az ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 1.900.000 forintot, 600.000 forintot és járulékait, 205.385 forintot és járulékait, valamint 291.391 forint perköltséget, míg ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy az alperes teljesítésével egyidejűleg a birtokában lévő gépkocsit adja ki az alperesnek.

A másodfokú bíróság jogerős ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a felperes keresetét elutasította. A másodfokú bíróság megállapította, hogy a felperes a gépjármű tulajdonjogát az alperes jogelődjétől kívánta megszerezni, azonban pénzügyi források hiányában erre nem volt lehetősége. A 2005. január 20-án kelt adásvételi szerződések és a „hitel- és opciós szerződés magánszemélyek és egyéni vállalkozók részére” elnevezésű okiratok alapján arra a következtetésre jutott, hogy a felkutatott finanszírozási lehetőség után módosult a felperes szándéka, és a tulajdonjogot ténylegesen a perben nem álló ... Kft-től szerezte meg. A jogerős ítélet értelmében a tulajdonjog átruházásának a Ptk. 117. § (2) bekezdésében meghatározott feltétele megvalósult az alperes jogelődje és az ... Kft. között. A jogerős ítélet indokolása szerint az, hogy az ... Kft. az adásvétel lebonyolítása során megszegte a 35/2000. (XI.30.) BM rendelet 100/B. § (1) és (3) bekezdésében foglalt szabályokat, a felperes vonatkozásában a tulajdonjog megszerzésére nem hat ki. Annak pedig, hogy a forgalmi engedélyben és a törzskönyvben az ... Kft. tulajdonosként nem került feltüntetésre a tulajdonjog átruházása vonatkozásában a

másodfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget. Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felperes a perben előterjesztett szavatossági igényét nem azzal szemben érvényesítette, akivel szemben az jogszerűen érvényesíthető lett volna, ezért az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét megváltoztatta, és a felperes keresetét elutasította.

A jogerős ítélet ellen a felperes élt felülvizsgálati kérelemmel, a másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, a kereseti kérelmének megfelelő tartalmú határozat meghozatalát kérte. Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet sérti a Ptk. 117. § (2) bekezdését, 365. § (1) bekezdését, 218. § (3) bekezdését, és a Pp. 206 §-át.

Érvelése értelmében az eljárásban érintett természetes személyek számára egy pillanatig sem volt kétséges, hogy Szabó Imre orgoványi lakos az alperes jogelődjének képviselőjeként a gépkocsit a részére kívánta értékesíteni 1.900.000 forint vételárért. Szerinte a másodfokú bíróság jogszabályt sértve értékelte a bizonyítékokat azzal, hogy a hitelezési eljárás során - a hitelezés érdekében - keletkezett iratoknak tulajdonított jelentőséget, és az értékesítés folyamatát nem a maga egészében vizsgálta. Arra is hivatkozott, hogy a másodfokú bíróság jogszabályt sértve állapította meg, hogy a tulajdonjog átruházásának a Ptk. 117. § (2) bekezdésében meghatározott feltétele megvalósult az alperes jogelődje és az ... Kft. között. Érvelése értelmében ezt a megállapítást cáfolja, hogy az alperes jogelődje mint eladó és közte mint vevő között jött létre írásban adásvételi szerződés, továbbá a szerződéskötés során közreműködő természetes személyek egyöntetűen akként nyilatkoztak, hogy az alperes jogelődje a részére kívánta a tulajdonjogot átengedni ellenérték fejében.

Sérelmezte a másodfokú bíróság azon megállapítását, hogy az alperes jogelődje mint eladó és a közte mint vevő között létrejött adásvételi szerződést a felek felbontották. Szerinte erre nincs bizonyíték a peres eljárás iratai között. Arra hivatkozott, hogy a másodfokú bíróság jogszabályt sértve alkalmazta a Ptk. 218. § (3) bekezdését, mivel az alperes jogelődjével az adásvételi szerződést írásbeli alakban rögzítették, ezzel mintegy megállapodtak abban, hogy a közöttük létrejövő jogügylet érvényességéhez az írásbeli alakszerűséget kötik ki, tehát a szerződés módosítása vagy megszüntetése, illetve felbontása is csak ezen rögzített alakszerűség, vagyis az írásbeliség alkalmazásával valósulhatott meg. Kifejtette, hogy amennyiben az alperes jogelődjével a szerződést felbontották volna, akkor törvényi követelményként az alperes jogelődjének a részére a 600.000 forint vételárelőleget vissza kellett volna adnia. Előadta, hogy nem volt vitatott a perben, hogy az alperesi jogelőd az 1.900.000 forintos vételárat megkapta. Sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság nem adott megfelelő

indokolást azon belső logikai ellentmondására, hogy az alperesi jogelőd az ... Kft. részére 350.000 forinttal olcsóbban értékesítette a gépjárművet, mint a neki eladott gépjármű kikötött ellenértéke volt.

Kifogásolta a másodfokú bíróság álláspontját a gépjármű átadásával kapcsolatban. Szerinte V. J. tanúvallomása alapján megállapítható, hogy az ... Kft. birtokába nem került a gépkocsi, erre figyelemmel a másodfokú bíróság jogszabályt sértve helyezkedett arra az álláspontra, hogy az ... Kft. tulajdonjogot szerzett a járművön.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból nem jogszabálysértő.

A felperes 2005. január 20-i dátummal két adásvételi szerződést írt alá. Egyet az alperes jogelődjével, és egyet az ... Kft.-vel. A két eltérő tartalmú okirati bizonyítékra figyelemmel a bíróságnak az egyéb rendelkezésre álló bizonyítékok alapján kellett a tényállást megállapítania abban a körben, hogy a felperes kitől vásárolta meg a gépkocsit.

A bírói gyakorlat értelmében a bizonyítás eredményének mérlegelésére vonatkozó jogszabály megsértéséről csak akkor lehet szó, ha a bíróság által megállapított tényállás az iratok tartalmával ellentétes (iratellenes), illetőleg a bíróság a bizonyítékok egybevetése és összességükben való értékelése során okszerűtlen, logikai ellentmondást tartalmazó következtetésre jutott.

A másodfokú bíróság a lefolytatott bizonyítás eredményének mérlegelése alapján az említett hibáktól mentesen, és a Pp. 221. §-ának (1) bekezdése szerinti indokolási kötelezettségének eleget téve jogszabálysértés nélkül állapította meg a tényállást, és jutott arra a következtetésre, hogy a felperes nem az alperes jogelődjétől vásárolta meg az autót, így a szavatossági igényét nem azzal szemben érvényesítette, mint akivel szemben az érvényesíthető lett volna.

A nem vitás tényállás szerint a felperes a Sz. I.-nek átadott 600.000 forint feletti vételárat hitelből kívánta megfizetni. V. J. az ... Kft. korábbi ügyvezetője a 109. sorszámú jegyzőkönyvben foglaltan előadta, hogy a hitelezés működési feltételei miatt „egyfajta közbenső tulajdonosként kellett szerepelnie az ... Kft-

nek". A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság, hogy a felperes eredetileg az alperes jogelődjétől kívánta megvásárolni a gépjárművet, azonban pénzügyi eszközök hiányában erre nem volt lehetősége. A peres iratok között 119. sorszám alatt szerepelnek az ugyancsak 2005. január 20-i dátummal aláírt adásvételi szerződések, amelyek szerint az alperes jogelődje a gépkocsit eladta az ... Kft-nek, és az ... Kft. értékesítette azt a felperes részére. A hitelszerződésben a felperes „saját rész”-ként feltüntetett 310.000 forintot a ... sorszámú bevételi pénztárbizonylat szerint az ... Kft. pénztárába befizették. A „gépjármű műszaki állapotfelmérő lap”, az „átadás-átvételi jegyzőkönyv gépjárművek hitelszerződéseikhez NO-CASCO esetén”, valamint „a hitel- és opciós szerződés magánszemélyek és egyéni vállalkozók részére” okiratok szerint az ... Kft. volt az eladó, illetve a szállító. A rendelkezésre álló okirati bizonyítékokra figyelemmel jogszabálysértés nélkül jutott a másodfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a finanszírozási lehetőség miatt módosult a felperes szándéka, és a tulajdonjogot ténylegesen nem az alperes jogelődjétől, hanem az ... Kft-től szerezte meg.

A perben nem merültek fel adatok arra, hogy a felperes és az alperes jogelődje az aláírt adásvételi szerződés érvényességét megszabott alakhoz kötötte volna. Tévesen hivatkozott a felperes a felülvizsgálati kérelmében arra, hogy a perbeli gépjárműre vonatkozóan létrejött adásvételi szerződés írásbeli rögzítésével a felek „mintegy megállapodtak abban, hogy a közöttük létrejövő jogügylet érvényességéhez az írásbeli alakszerűséget kötik”. A szerződés írásba foglalásából önmagában még nem következik, hogy a szerződés módosítása vagy megszüntetése, illetve felbontása is csak ezen rögzített alakszerűség alkalmazásával valósulhat meg. Tévesen hivatkozott ezért a felperes a Ptk. 218. § (3) bekezdésének megsértésére.

A felperes aláírta az átadás-átvételi jegyzőkönyvet, miszerint a gépkocsit az ... Kft-től vette át. A jegyzőkönyv rögzíti, hogy „a fent megadott adatok hitelességeért mind átadó, mind átvevő a Ptk. 305. § és 337. §-ában foglaltak szerint felelősséget vállal, és ezt aláírásával igazolja”. Ezen jegyzőkönyvre figyelemmel alaptalanul hivatkozott a felperes a felülvizsgálati kérelmében arra, hogy az ingó vagyontárgy átadása, mint a tulajdonjog átruházásának kógens feltétele nem valósult meg az alperes jogelődje és az ... Kft. között, mivel ebben az esetben az ... Kft. nem adhatta volna át - a felperes aláírásával igazoltan - a jegyzőkönyv szerint a gépkocsit a felperes részére.

V. J. tanú kijelentette, hogy konkrétan a perbeli jogügyletre nem emlékezett, míg Sz. I. határozottan állította a 104. sorszámú jegyzőkönyvben foglaltan, hogy az autót átadta az ... Kft-nek. A

2006. március 29-én tartott tárgyaláson az 5. sorszámú jegyzőkönyv szerint a felperes előadta, hogy Sz. I.-vel beszélte meg, hogy Budapesten tudnak kedvező hitelt adni, de ehhez fel kell vinni a budapesti autópiacra az autót, ahol az két hétig volt. Az alperes képviselője a 2010. július 9-én tartott tárgyaláson előadta, hogy a korábbi szerződés nem maradt a felek között hatályban, majd az elsőfokú bíróság ítéletével szemben előterjesztett fellebbezésében határozottan kijelentette, hogy az adásvételi szerződést a felperes és az alperes jogelődje felbontotta, mivel a felperes nem tudta azt teljesíteni, azon okból mert „nem finanszírozta így meg a hitelező”.

Miután a felperes az alperessel szemben a 600.000 forint foglaló és vételárelőleg visszafizetésével kapcsolatosan külön igényt nem érvényesített, a másodfokú bíróság jogszabálysértés nélkül mellőzte annak külön indokolását, hogy ezen összeg elszámolása a felperes és az alperes jogelődje között, illetve a perben nem álló ... Kft. között miként történt. A felperes felülvizsgálati kérelmében kifejtett „belső logikai ellentmondás” a perben rendelkezésre álló egyéb bizonyítékokra figyelemmel nem szolgál kellő alappal annak megállapítására, hogy jogszabályt sértve jutott a másodfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a felperes és az alperes jogelődje az általuk kötött szerződést felbontotta.

A kifejtettek értelmében a másodfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok helytálló és okszerű mérlegelése alapján jogszabálysértés nélkül állapította meg a tényállást. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok eltérő értékelésének (az ún. felülmérlegelésnek) pedig nincs helye (BH 1999.44.).

Miután a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból nem jogszabálysértő, a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. § (3) bekezdése szerint azt hatályában fenntartotta. A Pp. 78. § (1) bekezdésének megfelelően kötelezte a felperest az alperes részére felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére, míg a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a folytán a felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Budapest, 2011. szeptember 15.

Dr. Fehér Ferenc s.k. a tanács elnöke, Dr. Bartal Géza s.k. előadó bíró, Dr. Farkas Attila s.k. bíró